

Tarih: 31.03.2022
Sayı:EFD-2022-S-03

VERGİSEL DÜZENLEMELER (MART- 2022)

01.03.2022-31.03.2022 tarihleri arasında yapılan yasal (*Kanun, Cumhurbaşkan Kararı, Tebliğ Kapsamında Yapılan*) düzenlemeler yürürlük tarihi dikkate alınarak hazırlanmış olup, yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir.

YASAL DÜZENLEMELER

1. VERGİ USUL KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

29.01.2021 tarih ve 31734 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7352 sayılı VERGİ USUL KANUNU İLE KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN ile ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa Geçici 14'üncü maddesine eklenmiş ve 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını ve altın hesaplarını Türk lirasına çeviren ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendiren mükelleflere elde etmiş oldukları kur farkı kazançları, vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançları için düzenlemede belirtilen esaslar kapsamında kurumlar vergisi istisnası getirilmiştir. Konuyla ilgili açıklamalarımıza Efektif Denetim olarak sitemizde yer verilmiştir. Getirilen istisna düzenlemesi özetle aşağıdaki gibi olup; düzenleme uyarınca özetle:

07.03.2022 tarih ve 31771 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" ve "Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat Ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" ile;

-07.03.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere,

-Yurt İçi Yerleşik kişiler "Tüzel Kişiler" için bankalar tarafından **3 ay vadeli Türk Lirası** mevduat ve katılma hesabı açılacağı,

- **Yabancı para cinsinden döviz hesaplarından veya altın hesaplarından Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün yapılacağı**

-Merkez bankası tarafından bu uygulama kapsamında gerçek kişiler veya tüzel kişiler adına açılan Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına **vade sonunda yenilenme imkanı** tanınabileceği,

-Yenilenen hesabın ilk açılışta dönüşümü yapılan döviz tutarı ve dönüşüm kuru üzerinden destekten yararlanmaya devam edeceği,

- Hesabın yenilenmesine ilişkin kapsam, usul ve esasları, Merkez Bankası tarafından ayrıca belirleneceği şeklindedir.

1.1.ALTIN CİNSİNDEN FİZİKİ VARLIKLARIN FİNANSAL SİSTEME KAZANDIRILMASI

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından hazırlanan ve 14.03.2022 tarih ve 31778 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ALTIN CİNSİNDEN FİZİKİ VARLIKLARIN FİNANSAL SİSTEME KAZANDIRILMASI HAKKINDA TEBLİĞ ile yurt içi yerleşik gerçek ve tüzel kişilerin yetkili kuyumcular ve rafineriler aracılığıyla ya da doğrudan banka şubelerine gelerek, bankalardaki altın hesaplarına yatırdıkları fiziki altın varlıklarının Türk lirası cinsinden mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesine imkân tanınmasına ve hesap sahiplerine sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esaslar hakkında düzenlemede bulunulmuştur.

1.2. GERÇEK KİŞİLER, KUR KORUMALI MEVDUAT SİSTEMİ DEVAM ETTİĞİ SÜRECE DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARINI BOZDURARAK SİSTEME DAHİL OLABİLMESİ

Döviz ve altın hesaplarının vadeli mevduat ve katılım hesaplarına dönüşümünün usul ve esaslarının belirlendiği 2021/14 ve 2021/16 sayılı T.C. MERKEZ BANKASI Tebliğlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bu değişiklikler özetle,

Yapılan değişiklikle 20 Aralık 2021 tarihi tebliğden çıkarıldı. **Gerçek kişiler, Kur Korumalı Mevduat sistemi devam ettiği sürece Döviz Tevdiat Hesaplarını bozarak sisteme dahil olabileceklerdir.**

Yurt içi yerleşik tüzel kişilerin kur korumalı mevduat sistemine dahil olabilecek hesapları için ise 31 Aralık 2021 tarihinde mevcut olan hesaplarıdır.

2.KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

2.1. 5249 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile “Mesken ve Tarımsal Sulama Abone Gruplarına Yapılan Elektrik Teslimleri”nde KDV Oranı:

Katma Değer Vergisi Kanunu’ nun 28’inci maddesinde, katma değer vergisi oranının vergiye tabi her bir işlem için %10 olduğu, Bakanlar Kurulunun bu oranı, dört katına kadar artırmaya, %1’e kadar indirmeye, bu oranlar dâhilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

5249 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Mart 2022 tarihli ve 31765 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5249 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile II sayılı listeye 34’üncü sıra olarak “*Mesken ve Tarımsal Sulama Abone Gruplarına Yapılan Elektrik Teslimleri*” eklenmiş olup, KDV oranı % 8’e indirilmiştir.

Bu karar, 1 Mart 2022 tarihinden itibaren tahakkuk ettirilen bedellere uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.

2.2. CUMHURBAŞKANI KARARI İLE KDV ORANLARINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

29.03.2022 tarih ve 31793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bazı mal ve hizmetlere uygulanacak katma değer vergisi oranlarında bazı değişiklikler yapılmıştır.

- Büyükşehirlerde belirli bir kalitenin üzerinde olup (lüks veya birinci sınıf) arsa birim m² vergi değeri belirli bir tutarın üzerindeki net alanı 150 m²’ye kadar olan konutlardaki farklı oranlarda KDV uygulaması kaldırılmıştır.

- Konutların net alanının 150 m²’ye kadar olan kısmı için KDV oranı %8, olarak fakat Konut Net alanının 150 m²’yi aşan kısmı için KDV oranı % 18 olarak uygulanacaktır.

- Arsa ve arazi teslimlerinde KDV oranı % 8 olarak uygulanacaktır.

- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında rezerv yapı alanı ve riskli alan olarak belirlenen yerler ile riskli yapıların bulunduğu yerlerde dönüşüm projeleri çerçevesinde yapılan konutların net alanının 150 m²’ye kadar olan kısmı için % 1 KDV oranı uygulanacaktır.

- Yatlar, kotralar, tekneler ve gezinti gemilerinde KDV oranı % 18 olarak uygulanacaktır.

- Sabun, şampuan, deterjan, dezenfektanlar, ıslak mendil (sabun, deterjan veya solüsyon emdirilmiş olsun olmasın), tuvalet kâğıdı, kâğıt havlu, kâğıt mendil ve peçete, diş fırçası ve macunu, diş ipliklerinde KDV oranı % 8 olarak uygulanacaktır.

- Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşyada (hangi maddeden olursa olsun) KDV oranı %8 olarak uygulanacaktır.

- Birinci sınıf lokanta ruhsatı ya da işletme belgesine sahip olan yerler ile üç yıldız ve üzeri oteller, tatil köyleri ve benzeri tesislerin bünyesindeki lokantalarda verilen hizmetlerde KDV oranı % 8 olarak uygulanacaktır.

- Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından sertifikalandırılan tohumluk ve fidanlar, % 1 oranında KDV'ye tabi olacaklardır.

-İkinci el motorlu kara taşıtı ticaretiyle iştilal eden mükelleflerce %18 KDV oranı uygulanarak satın alınan araçların teslimi ile özel matrah uygulanarak yapılan teslimlerde yine % 18 KDV oranı uygulanacaktır.

-Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "**Tıbbi Cihaz Yönetmeliği**" ve "**İn Vitro Tam Amaçlı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği**" hükümlerine tabi olan cihazların teslimi ile bunların kiralanması hizmetlerinde KDV oranı % 8 olarak uygulanacaktır.

-Süt sağma makinaları ve sütçülükte kullanılan makina ve cihazlar, süt soğutma tankları, yumurtaları, meyveleri veya diğer tarım ürünlerini ağırlık veya büyüklüklerine göre ayırmaya veya temizlemeye mahsus makina ve cihazlarda KDV oranı % 8 olarak uygulanacaktır.

5359 sayılı Karar 1 Nisan 2022 tarihinde yürürlüğe girecek olup, yürürlük tarihinden önce yapı ruhsatı alınmış veya kamu kurum ve kuruluşları ile bunların iştilakleri tarafından ihalesi yapılmış projeler kapsamında inşa edilen konutlar için eski hükümlerin uygulanmasına devam edilecektir.

3.BSMV KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

3.1. Kur Korumalı Hesapların Vade Sonu Kambiyo İşlemlerinde BSMV Oranı

23.03.2022 tarih ve 31787 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5349 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile banka ve sigorta muamele vergisi oranlarının belirlendiği 98/11591 sayılı Kararda değişiklik yapılmıştır.

Yapılan düzenleme ile Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında açılan Türk lirası hesapların vade sonu hesap bakiyesi kullanılmak suretiyle hesap sahiplerine ilgili banka tarafından yapılan kambiyo satışlarında uygulanacak BSMV oranı % 0 olarak belirlenmiştir. *(Düzenleme öncesinde bu oran binde 2 idi.)*

4.DİĞER DÜZENLEMELER

4.1.İhracat Genelgesinde Serbest Bölge İşlemlerine İlişkin Değişiklik

İhracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenleyen İhracat Genelgesinin “**İhracat Bedelinin Tahsili ve Kabulü**” kenar başlıklı 8 inci maddesine, Hazine ve Maliye Bakanlığının 21.03.2022 tarih ve 1050661 sayılı yazısıyla eklenen hüküm ile serbest bölgeye yapılan ihracat işlemlerinde serbest bölgede faaliyet gösteren Türkiye’de yerleşik ithalatçı firmaların yurt içindeki döviz tevdiat hesaplarından *ihracatçının hesabına yapılan transferlerin, ihracat işlemi ile ilgili olduğunun satış sözleşmesi, kesin veya proforma fatura, GB örneği/GB bilgileri, banka hesap özeti gibi belgelerle tevsik edilmesi halinde* ihracat bedeli olarak kabulü mümkün hale gelmiştir.

4.2. Ardiye Faturalarının KDV’li Düzenlenmesi Halinde ÖTV Matrahına Dahil Edilmesi Gerekir

04.03.2022 tarih ve 72486352 sayılı yazı ile Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü özellikle cep telefonu ithalatı ile ilgili olarak, ithalat esnasında oluşan, KDV’li olarak düzenlenip bu şekilde ödenen ardiye faturalarının ÖTV matrahının tespitinde ne şekilde işleme tabi tutulacağı; 4760 sayılı ÖTV Kanununa ekli listelerde yer alan eşyaların ÖTV matrahının tespitinde, daha önce vergilendirilmesi nedeniyle 3065 sayılı KDV Kanununun 21/c maddesi çerçevesinde KDV matrahına dahil edilmeyen unsurların ÖTV matrahına dahil edilip edilemeyeceği hususunda oluşan tereddütler üzerine açıklama yapmıştır.

Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı’ndan alınan 06.01.2022 tarihli 2723 sayılı yazıda özetle; 8517.12.00.00.11 GTİP numarasında beyan edilen ÖTV’ye ve TRT Bandrolüne tabi eşyalara ilişkin olarak, KDV matrahına bandrol ücreti de dahil edildikten sonra oluşan tutar üzerinden ÖTV hesaplanması gerekmekte birlikte, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununu eki (IV) sayılı listede bulunan malın ithalinden önceki ardiye hizmet bedelinin, KDV’den istisna olsun ya da olmasın, ithalat sırasındaki ÖTV matrahına

dahil edilmesi gerektiği, 01.03.2022 tarihli 29957 sayılı yazıda ise özetle; yukarıda belirtilen görüşün, ithalatta matrahın 3065 sayılı KDV Kanununda belirtilen usule göre belirlenmesinin geçerli olduğu tüm durumlar için uygulanması gerektiği belirtilmektedir.

4.3. Vadesi Geçmiş Vergi Borçlarının Kamu Alacaklarından Mahsubu

05.03.2022 tarihli ve 31769 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (SIRA NO: 77) (Ödeme Belgelerinde Vadesi Geçmiş Vergi Borçları ile Yasal Tevkifat Ve Diğer Kesintilerin Mahsubu)'nde;

Merkezi Yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin ödemelerinde, öncelikle vadesi geçmiş vergi borcu ile yasal tevkifat ve diğer kesintilerin mahsubuna ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir.

Merkezi Yönetim kapsamındaki kamu idareleri: 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden oluşmaktadır.

Tebliğ, 5108 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanununun "Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmünü içeren 80'ini maddesi kapsamında düzenlenmiştir.

Buna göre;

1. Hak sahibine ait hakedişin tamamına ilişkin ödeme süreci tamamlanıncaya kadar, hak sahibinin vadesi geçmiş vergi borcunu ve diğer kesintilerini karşılayacak tutara kadar olan kısmı için ödeme emri belgesi düzenlenerek mahsuben ödeme gerçekleştirilebilir.

2. Vadesi geçmiş vergi borcunun mahsubunu isteyen hak sahibinden, ilgili vergi dairesi tarafından düzenlenmiş ve vadesi geçmiş vergi borcu tutarını gösteren belge talep edilir. Bu belge, İnteraktif Vergi Dairesi uygulaması üzerinden de alınabilir.

3. Harcama birimince, mevcut veya temin edilecek ödenek karşılığında, hakedişin vergi borcunu ve diğer kesintilerini karşılayacak tutara kadar olan kısmı için oluşturulacak ödeme emri belgesine, ödemeye ilişkin kanıtlayıcı belgelerin tamamı ve vadesi geçmiş vergi borcunu gösteren belge eklenir.

4. Mahsuba konu ödeme işleminde, faturanın e-fatura olarak düzenlenmesi halinde, harcama birimince, e-faturanın kağıt çıktısı alınıp, yetkilendirilmiş görevli tarafından "Bu e-fatura elektronik imzalı aslı ile aynıdır." ibaresine yer verilir ve hak sahibinin vergi borcunun mahsubunda kullanılacağına ilişkin şerh düşülerek imzalanır.

Mahsuben yapılan vadesi geçmiş vergi borcu tahsilatı, genel bütçe kapsamındaki idarelerde hesaben; genel bütçe kapsamı dışındaki idarelerde ise nakden ilgili vergi dairesine gönderilecektir.

Düzenleme ile hak sahiplerinin, ödeme beklenmesi kaynaklı gecikme nedeniyle verginin zamanında ödenmemesinden oluşan gecikme zammı ödemesi ve vergi borcu nedeniyle kamu ihalelerine katılamamaları gibi mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

EFEKTİF DENETİM, DANIŞMANLIK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ

(*) Sirkülerlerimizde yapılan açıklamalar yalnızca bilgilendirme amaçlı olup, kesin işlem tesis etmeden önce uzmanlarımızdan görüş ve yönlendirme alınmasını önemle tavsiye ederiz. Bu sirkülerlerin amacı tek başına uygulamalara yön vermek olmayıp; mükelleflerimizin risk, fırsat ve değişiklikler hakkında güncel bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Yegâne kaynak olarak sirkülerlerimizdeki açıklamaların kullanılması halinde doğabilecek olası zararlardan Efektif Denetim sorumlu olmayacaktır.